

Waarom een GRUP opmaken?

Een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of GRUP legt de toekomstige bestemmingen en voorschriften vast op perceelsniveau:

- De zone waarop het onderstation gebouwd wordt, ondergaat een bestemmingswijziging van agrarisch gebied naar **gebied voor gemeenschapsvoorzieningen**.
- De aanwezige **aardgasleiding** van Fluxys wordt **omgeleid** rond de nieuwe post. Daarvoor wordt de bestaande leidingstraat aangepast.
- Om te voorkomen dat het ruimtebeslag in Vlaanderen toeneemt, voorziet de Vlaamse Regering planologische compensatie door op andere plekken bestemmingswijzigingen door te voeren van een **harde naar een zachte bestemming**. Er zijn twee locaties opgenomen in het ontwerp GRUP: de locatie Kikkerstraat in Lommel en het woonuitbreidingsgebied Appelboomstraat in Pelt.

Het GRUP vormt de juridische basis voor Elia om later de omgevingsvergunning aan te vragen voor de bouw van het onderstation.

Voor de bouw van een post in Lommel en voor de verbinding tussen het nieuwe onderstation in Balen en de post in Lommel is geen bestemmingswijziging nodig. Dat maakt dus geen deel uit van het GRUP, maar vereist wel een omgevingsvergunning.

Hoe deelnemen aan het openbaar onderzoek?

Het openbaar onderzoek loopt **van 15 september tot en met 13 november 2026**. Tijdens deze periode kan iedereen opmerkingen en bezwaren indienen op het ontwerp GRUP. Het ontwerp GRUP bestaat uit meerdere bijlagen.

Het grafisch plan en de stedenbouwkundige voorschriften zijn verordenend, dat betekent bindend. De toelichtingsnota beschrijft de doelstellingen en de context en vormt de verantwoording voor het plan. Er is ook een informatieve procesnota. Die omschrijft de procesaanpak in elke fase van het proces.

DE DOCUMENTEN LIGGEN TER INZAGE

- grups.omgeving.vlaanderen.be/r/Onderstation-Massenhoven-Van-Eyck hier vindt u ook een ingesproken toelichting en u kan inhoudelijke vragen stellen over het ontwerp.

Op afspraak:

- Balen, Vredelaan 1, 2490 Balen
- Lommel, Hertog Janplein 1, 3920 Lommel
- Pelt, Oude Markt 2, 3900 Pelt
- Departement Omgeving, Herman Teirlinckgebouw, op afspraak via de website

WELKOM OP HET INFOMOMENT

U bent van harte welkom op het infomoment:

- Donderdag 24 september 2026 van 19 tot 21 uur in de cafetaria van Sporthal Kerkhoven, Kleuterstraat 7/9, 3920 Lommel

Vooraf inschrijven kan via de website van het Vlaamse Departement Omgeving. Op het infomoment wordt het ontwerp GRUP toegelicht en kan u vragen stellen aan de opstellers van het plan.

BEZWAREN OF OPMERKINGEN INDIENEN?

Via het **inspraakformulier** op grups.omgeving.vlaanderen.be/r/Onderstation-Massenhoven-Van-Eyck of per brief. Geef uw brief tegen ontvangstbewijs af in Balen, Lommel of Pelt of stuur hem naar Departement Omgeving, Koning Albert II-laan 15 bus 550, 1210 Brussel.

WAT GEBEURT ER MET MIJN BEZWAAR?

Iedereen kan reageren op het ontwerp GRUP. Je kan een opmerking of een bezwaar formuleren. De Vlaamse Regering verwerkt alle bezwaren en opmerkingen. Ze kan op basis van deze bezwaren en opmerkingen aanpassingen doorvoeren aan het ontwerp GRUP. Bij de definitieve vaststelling van het GRUP neemt de regering de verwerking van alle bezwaren en opmerkingen op in haar beslissing. De Vlaamse Regering beschikt over een termijn van 180 dagen of 6 maanden om een definitieve beslissing te nemen. Het besluit wordt gepubliceerd op de website van het Departement Omgeving. Een individuele kennisgeving aan bezwaarindieners is niet voorzien.

Vlaanderen
is kwaliteitsvolle
omgeving

ONTWERP GEWESTELIJK RUIMTELIJK UITVOERINGSPLAN

Onderstation onder de hoogspanningslijn tussen Massenhoven en Van Eyck in Balen, Lommel en Pelt

Openbaar onderzoek van 15 september tot en met 13 november 2026

De omschakeling naar elektriciteit vereist ingrepen. In de regio Noord-Limburg ontwikkelt Elia een project voor de versterking van het net om de snelle industriële groei in de regio en de injectie van hernieuwbare energie te faciliteren. Elia is de beheerder van het Belgische hoogspanningsnet voor elektriciteit. Elia plant **drie ingrepen in de regio Noord-Limburg**:

- Een **aftakpunt en onderstation** op de bestaande hoogspanningslijn (380kV) tussen Massenhoven en Van Eyck.
- Een **nieuw onderstation in Lommel** (Dorperheide - Kristalpark).
- Een **ondergrondse 150kV-kabelverbinding** tussen beide stations.

Om de inplanting van een nieuw onderstation mogelijk te maken zijn een bestemmingswijziging en de opmaak van een GRUP vereist. De kabelverbinding en het station in Lommel vereisen geen bestemmingswijziging en maken geen deel uit van het GRUP.

Op 3 juli 2026 heeft de Vlaamse Regering het ontwerp GRUP voorlopig vastgesteld. Dat ontwerp wordt nu onderworpen aan een openbaar onderzoek. Het ontwerp GRUP ligt ter inzage in Balen, Lommel en Pelt. U kan het inkijken en opmerkingen of bezwaren formuleren.

**DEPARTEMENT
OMGEVING**

Plandoelstelling

Volgende plandoelstelling is opgenomen in de toelichtingsnota van het ontwerp GRUP:

De doelstelling is het creëren van de vereiste planologische basis voor het realiseren van een nieuw onderstation op de hoogspanningslijn Massenhoven-Van Eyck. Daartoe wordt in het GRUP een locatie specifiek bestemd als zone voor gemeenschapsvoorzieningen.

Bij de inplanting van het nieuwe hoogspanningsstation wordt uitgegaan van de volgende ruimtelijke principes uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen:

- Geen structurele aantasting van de robuuste open ruimtestructuur. Vermijden van onnodige versnippering van de open ruimte.*
- Maximaal vrijwaren van (voldoende) ruimte voor de essentiële functies van de open ruimte (voedselproductie, natuur, water, recreatie ...).*
- Indien bijkomend ruimtebeslag onvermijdelijk is, gebeurt dit (bij voorkeur) aansluitend bij bestaande infrastructuur/bestaand ruimtebeslag (voor zover dit verenigbaar is met andere functies, w.o. wonen). Bundeling met infrastructuur wordt nagestreefd.*

De inplanting van een hoogspanningsstation vereist mogelijk de verplaatsing van een bestaande hoge druk aardgasleiding: zowel het feitelijk verplaatsen van de leiding als het aanpassen van de juridisch aanduiding leidingstraat wordt mogelijk gemaakt.

Om het ruimtebeslag in Vlaanderen niet te laten toenemen wordt tegelijk ook een bestemmingswijziging doorgevoerd van een harde naar een zachte bestemming met een even grote oppervlakte als de zone voor gemeenschapsvoorzieningen (= planologische compensatie).

Inhoud ontwerp GRUP

Het ontwerp GRUP legt de ontwikkelingsmogelijkheden verordenend vast in het grafisch plan en de stedenbouwkundige voorschriften.

Op het grafisch plan wordt de locatie voor het **onderstation bestemd als zone voor gemeenschapsvoorzieningen**. Die bestemming is specifiek zodat enkel een aftakking van het hoogspanningsnet en een transformatie van 380 naar 150kV is toegelaten. De bouw van nieuwe masten is ook toegelaten.

De transformatie zal hoofdzakelijk in gebouwen gebeuren en met gas gekoeld worden. Die aanpak is **ruimtebesparend**. Een luchtgekoelde installatie vereist een grotere oppervlakte en zou dus meer impact hebben op de omgeving.

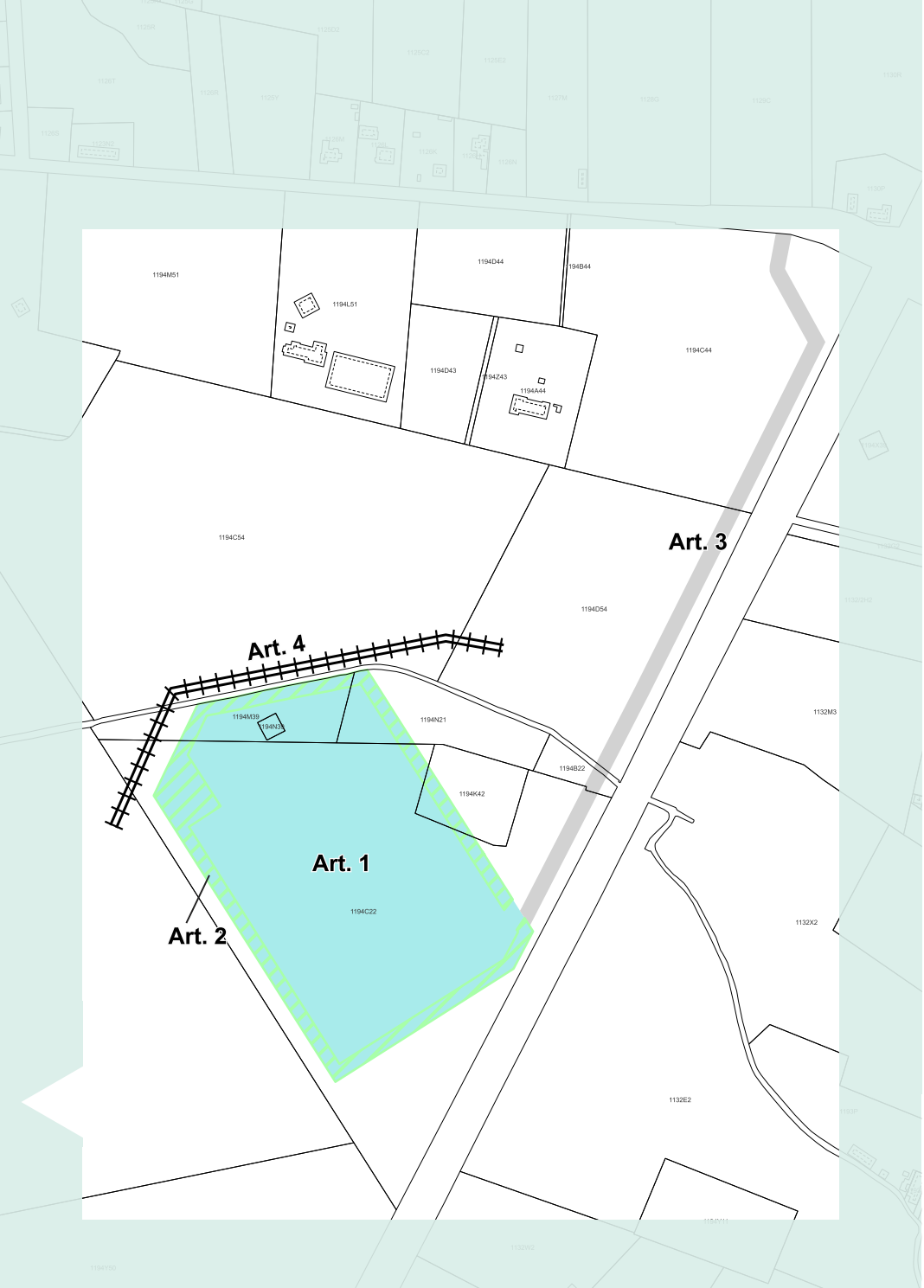
Het onderstation wordt **gebufferd naar de omgeving**. Op het grafisch plan is een groenbuffer aangeduid rond het station. Het gaat hoofdzakelijk om een visuele en landschappelijke buffer vermits het station geen uitstoot heeft en geen geluids- of lichthinder veroorzaakt. Voor de veiligheid is verlichting voorzien, maar die wordt niet ingeschakeld voor de normale werking, wel voor dringende herstellingen.

De bestaande hoge druk **aardgasleiding** aan de noordzijde wordt **verplaatst** en rond de post omgelegd.

Voor het **onderstation** zijn verschillende locaties onderzocht. Er is geopteerd voor de locatie ten westen van het kanaal naar Beverlo met de **minste impact** op de omgeving en op een relatief grote afstand van woningen.

LEGENDE

	Artikel 1. Gebied voor gemeenschaps- en openbare nutsvoorzieningen
	Artikel 2. Buffer
	Artikel 3. Gebied voor wegeninfrastructuur
	Artikel 4. Leidingstraat
	Artikel 6. Agrarisch gebied
	Artikel 7. Bouwvrij agrarisch gebied

Planologische compensatie

Voor de bouw van het **nieuwe onderstation** wordt een locatie gekozen die momenteel een **agrarische bestemming** heeft. Om dit mogelijk te maken, moet de bestemming van deze grond worden **omgezet naar een zone voor gemeenschapsvoorzieningen**.

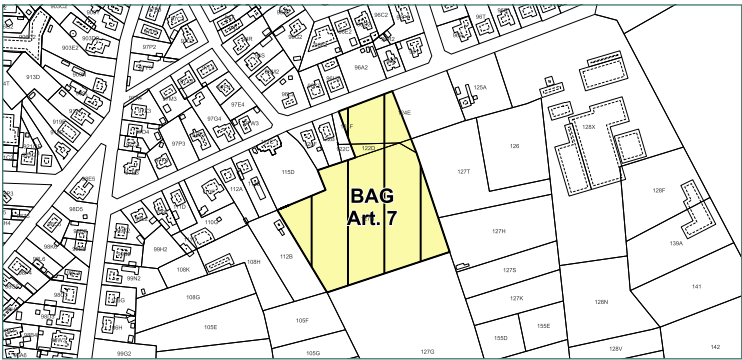
HOE COMPENSEREN WE DEZE BESTEMMINGSWIJZIGING?

Om ervoor te zorgen dat het totale ruimtebeslag in Vlaanderen niet toeneemt, wordt op een andere locatie een **even grote oppervlakte** omgezet van een **harde bestemming** naar een **zachte bestemming**. Dit heet planologische compensatie.

WAAR GEBEURT DE PLANOLOGISCHE COMPENSATIE?

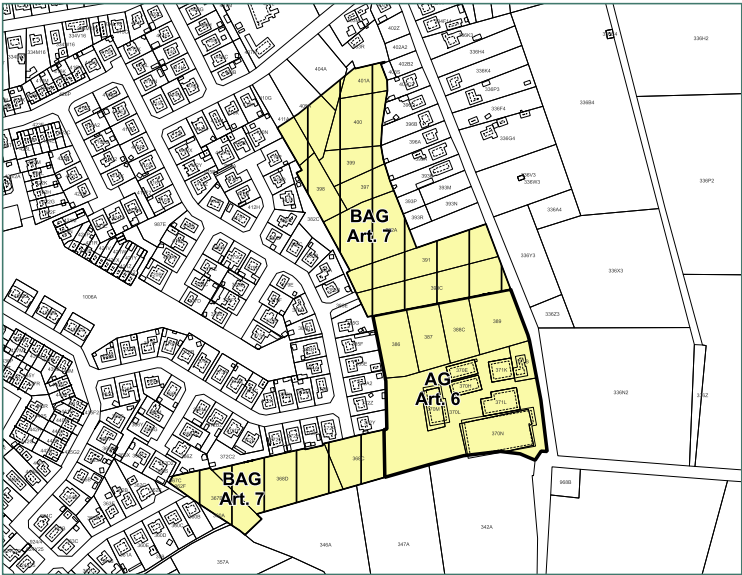
Twee gebieden zijn opgenomen in het ontwerpplan. Het zijn gebieden met een harde bestemming die in het ontwerp bestemd worden als agrarisch gebied en bouwvrij agrarisch gebied. Het agrarisch gebied dat verloren gaat door het onderstation wordt zo gecompenseerd.

Lommel

Het gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen wordt omgezet naar bouwvrij agrarisch gebied.

Pelt

Het woonuitbreidingsgebied ter hoogte van de Appelboomstraat wordt omgezet naar agrarisch gebied en bouwvrij agrarisch gebied.

De bestemmingswijziging naar agrarisch gebied en bouwvrij agrarisch gebied wordt vergoed via de planschaderegeling. Eigenaars kunnen een vergoeding krijgen.